

23.10.2017

Asia/19

§ 935

Valtuutettu Leo Straniuksen toivomusponsi Pornaistenniemen rakentamisen vaikutuksesta Natura-alueen suoja-alueeseen Helsingin uudessa yleiskaavassa

HEL 2016-012143 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymän toivomusponnen (Leo Stranius) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Stranius Leo, toivomusponsi 17, Kvsto 26.10.2016 asia 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 26.10.2016 Helsingin uuden yleiskaavan - Kaupunkikaavan kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Selvitetään mahdollisuus minimoida Pornaistennimen mahdollisen rakentamisen vaikutus Natura-alueen suoja-alueeseen, jotta kaavaratkaisu ei katkaisisi viheryhteyttä Viikkiin tai heikentäisi luonnonniittyä, jonka merkitys alueen eliöstölle on iso." (Leo Stranius)

23.10.2017

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu kaupunkisuunnittelulautakunnan ja ympäristölautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Pornaistenniemi liittyy Helsingin yhteen tärkeimpään kaupunkiluonnon ydinalueeseen, josta ekologiset yhteydet jatkuvat Viikin ja Vantaanjoen suuntaan. Pornaistenniemi on osoitettu yleiskaavassa kantakaupunkimerkinnällä. Yleiskaava määrää myös luontoarvojen huomioon ottamisesta suunnittelussa. Yleiskaavassa osoitettu sijainniltaan ohjeellinen pyöräliikenteen baanaverkon osa sivuaa Pornaisteniemeä ja yhdistää Viikin alueen koko kaupungin baana- ja virkistysverkkoon. Kaavamääräysten mukaan vihersormien ja muiden seudullisten ja viheralueiden sekä paikallisen viherverkoston jatkuvuus tulee turvata. Myös ekologisen verkoston ja luontoarvojen turvaamisesta on määräys. Pornaistenniemen alueella on myös kulttuuriympäristöarvoja, jotka tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Yleiskaavan Natura-arvioinnissa on todettu, ettei yleiskaavalla ole merkittävää vaikutusta Natura-alueen luontoarvoihin.

Asemakaavoituksen yhteydessä arvioidaan rakentamisen ja lisääntyvän virkistyskäytön vaikutukset Natura-alueeseen ja luonnonsuojelualueeseen. Samalla turvataan nykyisten ekologisten yhteyksien toiminta ja hyvät virkistysyhteydet. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee tutkia keinot, joilla rakentamisen haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Erietyisesti alueella on kulumisen estämiseen ja liikkumisen kanavoimiseen poluille ja reiteille liittyvän suunnittelun tarvetta.

Yleiskaavan rakentamisalueen eteläpuolella sijaitsee Pornaistenniemen tervaleppälehto -niminen luonnonsuojelualue, joka on rauhoitettu 16.5.2016. Luonnonsuojelualue on osoitettu oikeusvaikutteisena yleiskaavan Kaupunkiluonto-teemakartalla. Pornaistenniemen tervaleppälehto sijoittuu ikään kuin suoja-alueena yleiskaavan rakentamisalueen ja Viikin-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueen ja Vanhankaupunginlahden lintuvesi Natura-alueen väliselle alueelle.

Pornaistenniemen tervaleppälehdon kasvillisuus on rehevää ja lehtipuuvältaista. Alueella on arvokas linnusto ja runsas kääpälajisto. Kasvillisuutta hallitsevat lehdot ja lehtomaiset metsät.

Arvokkaat niityt Pornaistenniemen alueella ja Lammassaaren ja Pornaistenniemen välissä on rauhoitettu olemassa olevilla luonnonsuojelualueilla. Pornaistenniemeen rajoittuva Viikki–Vanhankaupunginlahden

23.10.2017

luonnonsuojelualue on avointa ruovikkoniittyä ja muuta ruovikkoaluetta vesilampareineen.

Poikittainen virkistysyhteys eli viherlinja Viikkiin on osoitettu yleiskaavan Virkistys- ja viherverkosto -teemakartalla. Viheryhteydet on esitetty tarkemmin Virkistysalueiden kehittämisperiaatteet (Vistra II) -raportissa.

Virkistysreitti on osoitettu myös vuonna 2014 laaditussa Vanhankaupunginlahden hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Suunnitelmassa on otettu huomioon lisääntyvä virkistyskäyttö siten, että liikkumista varten osoitetaan luontopolut ja tarvittavat palvelut. Pornaistenniemen eteläpuolelle Säynäslahden länsireunalle on Vanhankaupunginlahden hoito- ja käyttösuunnitelmassa suunniteltu uusi polku patoa pitkin. Lisäksi nykyiset jalankulku ja pyöräyhteydet kulkevat Säynäslahdentien suuntaisesti. Kulun ohjaaminen reiteille on tärkeää, jotta niittyjen sekä ruovikko- ja avovesialueen luontoarvot voidaan turvata.

Pornaistenniemessä yleiskaavan kantakaupunkimaista rakentamista tarkoittavan alueen ruudut asettuvat osittain lähelle Natura-aluetta ja hiukan myös jo rauhoitetun Pornaistenniemen tervaleppälehdon päälle. Asemakaavoituksen yhteydessä rakentamisen rajan tulee hahmottua toisin. Luonnonsuojelualue toimii osaltaan puskurina Natura-alueen suuntaan, minkä lisäksi luonnonsuojelulain mukainen Natura-arvio mitoittaa rakentamisen etäisyyttä ja tehokkuutta, mm. kerroslukua, linnustonsuojelualueen puoleisella reunalla. Alueen sisäiset luontoarvot sekä toimiva viheryhteys tulee myös selvittää ja turvata suunnittelun yhteydessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Stranius Leo, toivomusponsi 17, Kvsto 26.10.2016 asia 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

23.10.2017

Asia/19

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 14.02.2017 § 53

HEL 2016-012143 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Pornaistenniemessä yleiskaavan kantakaupunkimaista rakentamista tarkoittavan alueen ruudut asettuvat osittain lähelle Natura-aluetta ja hiukan myös jo rauhoitetun Pornaistenniemen tervaleppälehdon päälle. Asemakaavoituksen yhteydessä rakentamisen rajan tulee hahmottua toisin. Luonnonsuojelualue toimii osaltaan puskurina Natura-alueen suuntaan, minkä lisäksi luonnonsuojelulain mukainen Natura-arvio mitoittaa rakentamisen etäisyyttä ja tehokkuutta, mm. kerroslukua, linnustonsuojelualueen puoleisella reunalla. Alueen sisäiset luontoarvot sekä toimiva viheryhteys tulee myös selvittää ja turvata suunnittelun yhteydessä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 14.02.2017 § 73

HEL 2016-012143 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Pornaistenniemi liittyy Helsingin yhteen tärkeimpään kaupunkiluonnon ydinalueeseen, josta ekologiset yhteydet jatkuvat Viikin ja Vantaanjoen suuntaan. Pornaistenniemi on osoitettu yleiskaavassa kantakaupunki-merkinnällä. Yleiskaava määrää myös luontoarvojen huomioon ottamisesta suunnittelussa. Yleiskaavassa osoitettu sijainniltaan ohjeellinen pyöräliikenteen baanaverkon osa sivuaa Pornaisteniemeä ja yhdistää Viikin alueen koko kaupungin baana- ja virkistysverkkoon. Kaavamääräysten mukaan vihersormien ja muiden seudullisten ja viheralueiden sekä paikallisen viherverkoston jatkuvuus tulee turvata. Myös ekologisen verkoston ja luontoarvojen turvaamisesta on määräys. Pornaistenniemen alueella on myös kulttuuriympäristöarvoja, jotka tulee ottaa

huomioon jatkosuunnittelussa. Yleiskaavan Natura-arvioinnissa on todettu, ettei yleiskaavalla ole merkittävää vaikutusta Natura-alueen luontoarvoihin.

Asemakaavoituksen yhteydessä arvioidaan rakentamisen ja lisääntyvän virkistyskäytön vaikutukset Natura-alueeseen ja luonnonsuojelualueeseen. Samalla turvataan nykyisten ekologisten yhteyksien toiminta ja hyvät virkistysyhteydet. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee tutkia keinot, joilla rakentamisen haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Eri-tyisesti alueella on kulumisen estämiseen ja liikkumisen kanavoimiseen poluille ja reiteille liittyvän suunnittelun tarvetta.

Yleiskaavan rakentamisalueen eteläpuolella sijaitsee Pornaistenniemen tervaleppälehto-niminen luonnonsuojelualue, joka on rauhoitettu 16.5.2016. Luonnonsuojelualue on osoitettu oikeusvaikutteisena yleiskaavan Kaupunkiluonto-teemakartalla. Pornaistenniemen tervaleppälehto sijoittuu ikään kuin suoja-alueena yleiskaavan rakentamisalueen ja Viikin-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueen ja Vanhankaupunginlahden lintuvesi Natura-alueen väliselle alueelle.

Pornaistenniemen tervaleppälehdon kasvillisuus on rehevää ja lehtipuuvaltaista. Alueella on arvokas linnusto ja runsas kääpälajisto. Kasvillisuutta hallitsevat lehdot ja lehtomaiset metsät.

Arvokkaat niityt Pornaistenniemen alueella ja Lammassaaren ja Pornaistenniemen välissä on rauhoitettu olemassa olevilla luonnonsuojelualueilla. Pornaistenniemeen rajoittuva Viikki-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualue on avointa ruovikkoniittyä ja muuta ruovikkoaluetta vesilampareineen.

Poikittainen virkistysyhteys eli viherlinja Viikkiin on osoitettu yleiskaavan Virkistys- ja viherverkosto- teemakartalla. Viheryhteydet on esitetty tarkemmin Virkistysalueiden kehittämisperiaatteet (Vistra II) -raportissa.

Virkistysreitti on osoitettu myös vuonna 2014 laaditussa Vanhankaupunginlahden hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Suunnitelmassa on otettu huomioon lisääntyvä virkistyskäyttö siten, että liikkumista varten osoitetaan luontopolut ja tarvittavat palvelut. Pornaistenniemen eteläpuolelle Säynäslahden länsireunalta on Vanhankaupunginlahden hoito- ja käyttösuunnitelmassa suunniteltu uusi polku patoa pitkin. Lisäksi nykyiset jalankulku ja pyöräyhteydet kulkevat Säynäslahdentien suuntaisesti. Kulun ohjaaminen reiteille on tärkeää, jotta niittyjen sekä ruovikko- ja avovesialueen luontoarvot voidaan turvata.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

23.10.2017

Asia/19

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566